विकिस्रोतः

സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ 038

അധ്യായ 38

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

തതോ ഗച്ഛേത രാജേന്ദ്ര ഗുഹാവാസീതി ചോത്തമമ് .

യത്ര സിദ്ധോ മഹാദേവോ ഗുഹാവാസീ സമാർബുദമ് .. 38.1 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -

കേന കാര്യേണ ഭോ താത മഹാദേവോ ജഗദ്ഗുരുഃ .

ഗുഹായാമനയത്കാലം സുദീർഘം ദ്വിജസത്തമ .. 38.2 ..

ഏതദ്വിസ്തരതഃ സർവം കഥയസ്വ മമാനഘ .

ശ്രോതുമിച്ഛാമ്യഹം സർവപരം കൗതൂഹലം ഹി മേ .. 38.3 ..

മാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

സാധു പ്രശ്നോ മഹാരാജ പൃഷ്ടോ യോ വൈ ത്വയോത്തമഃ .

പുരാണേ വിസ്തരോ ഹ്യസ്യ ന ശക്യോ ഹി മയാധുനാ .. 38.4 ..

കഥിതും വൃദ്ധഭാവത്വാദതീതോ ബഹുകാലികഃ .

സംക്ഷേപാത്തേന തേ താത കഥയാമി നിബോധ മേ .. 38.5 ..

പുരാ കൃതയുഗേ രാജന്നാസീദ്ദാരുവനം മഹത് .

നാനാദ്രുമലതാകീർണം നാനാവല്ല്യുപശോഭിതമ് .. 38.6 ..

സിംഹവ്യാഘ്രവരാഹൈശ്ച ഗജൈഃ ഖഡ്ഗൈർനിഷേവിതമ് .

ബഹുപക്ഷിയുതം ദിവ്യം യഥാ ചൈത്രരഥം വനമ് .. 38.7 ..
തത്ര കേചിന്മഹാപ്രാജ്ഞാ വസന്തി സംശിതവ്രതാഃ .
വസന്തി പരയാ ഭക്ത്യാ ചതുരാശ്രമഭാവിതാഃ .. 38.8 ..
ബ്രഹ്മചാരീ ഗൃഹസ്ഥശ്ച വാനപ്രസ്ഥോ യതിസ്തഥാ .
സ്വധർമനിരതാഃ സർവേ വാഞ്ഛന്തഃ പരമം പദമ് .. 38.9 ..
താവദ്വസന്തസമയേ കസ്മിംശ്ചിത്കാരണാന്തരേ .
വിമാനസ്ഥോ മഹാദേവോ ഗച്ഛന്വൈ ഹ്യുമയാ സഹ .. 38.10 ..
ദദർശ തോയ ആവാസമൃക്സാമയജുർനാദിതമ് .
അലക്ഷ്യാഗതനിർഗമ്യം സർവപാപക്ഷയംകരമ് .. 38.11 ..
തം ദൃഷ്ട്വാ മുദിതാ ദേവീ ഹർഷഗദ്ഗദയാ ഗിരാ .
പപ്രച്ഛ ദേവദേവേശം ശശാങ്കകൃതഭൂഷണമ് .. 38.12 ..

ദേവ്യുവാച -
കസ്യായമാശ്രമോ ദേവ വേദധ്വനിനിനാദിതഃ .
യം ദൃഷ്ട്വാ ക്ഷുത്പിപാസാദ്യൈഃ ശ്രമൈശ്ച പരിഹീയതേ .. 38.13 ..

മഹേശ്വര ഉവാച -
കിം ത്വയാ ന ശ്രുതം ദേവി മഹാദാരുവനം മഹത് .
ബഹുവിപ്രജനോ യത്ര ഗൃഹധർമേണ വർതതേ .. 38.14 ..
അത്ര യഃ സ്ത്രീജനഃ കശ്ചിദ്ഭർതൃശുശ്രൂഷണേ രതഃ .
നാന്യോ ദേവോ ന വൈ ധർമോ ജ്ഞായതേ ശൈലനന്ദിനി .. 38.15 ..
ഏതച്ഛ്രുത്വാ പരം വാക്യം ദേവദേവേന ഭാഷിതമ് .
കൗതൂഹലസമാവിഷ്ടാ ശങ്കരം പുനരബ്രവീത് .. 38.16 ..
യത്ത്വയോക്തം മഹാദേവ പതിധർമരതാഃ സ്ത്രിയഃ .
താസാം ത്വം മദനോ ഭൂത്വാ ചാരിത്രം ക്ഷോഭയ പ്രഭോ .. 38.17 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
യത്ത്വയോക്തം ച വചനം ന ഹി മേ രോചതേ പ്രിയേ .
ബ്രാഹ്മണാ ഹി മഹദ്ഭൂതം ന ചൈഷാം വിപ്രിയം ചരേത് .. 38.18 ..
മന്യുപ്രഹരണാ വിപ്രാശ്ചക്രപ്രഹരണോ ഹരിഃ .

ചക്രാത്ക്രൂരതരോ മന്യുസ്തസ്മാദ്വിപ്രം ന കോപയേത് .. 38.19 ..
ന തേ ദേവാ ന തേ ലോകാ ന തേ നഗാ ന ചാസുരാഃ .
ദൃശ്യന്തേ ത്രിഷു ലോകേഷു യേ തൈർദൃഷ്ടൈർന നാശിതാഃ .. 38.20 ..
തേഷാം മോക്ഷസ്തഥാ സ്വർഗോ ഭൂമിർമർത്യേ ഫലാനി ച .
യേഷാം തുഷ്ടാ മഹാഭാഗാ ബ്രാഹ്മണാഃ ക്ഷിതിദേവതാഃ .. 38.21 ..
ഏവം ജ്ഞാത്വാ മഹാഭാഗേ അസദ്ഗ്രാഹം പരിത്യജ .
തത്ര ലോകേ വിരുദ്ധം വൈ കുപ്യന്തേ യേന വൈ ദ്വിജാഃ .. 38.22 ..

ദേവ്യുവാച -
നാഹം തേ ദയിതാ ദേവ നാഹം തേ വശവർതിനീ .
അകൃത്വാധശ്വ വൈ താസാം മാനം സുരസുപൂജിതമ് .. 38.23 ..
ലോകലോകേ മഹാദേവ അശക്യം നാസ്തി തേ പ്രഭോ .
ക്രിയതാം മമ ചൈവൈകമേതത്കാര്യം സുരോത്തമ .. 38.24 ..
ഏവമുക്തോ മഹാദേവോ ദേവ്യാ വാക്യഹിതേ രതഃ .
കൃത്വാ കാപാലികം രൂപം യയൗ ദാരുവനം പ്രതി .. 38.25 ..
മഹാഹിതജടാജൂടം നിയമ്യ ശശിഭൂഷണമ് .
കണ്ഠത്രാണം പരം കൃത്വാ ധാരയൻ കർണകുണ്ഡലേ .. 38.26 ..
വ്യാഘ്രചർമപരീധാനോ മേഖലാഹാരഭൂഷിതഃ .
നൂപുരധ്വനിനിഘോഷൈഃ കമ്പയൻ വൈ വസുംധരാമ് .. 38.27 ..
മഹാനൂർദ്ധ്വജടാമാലീ കൃത്തിഭസ്മാനുലേപനഃ .
കൃത്വാ ഹസ്തേ കപാലം തു ബ്രഹ്മണശ്ച മഹാത്മനഃ .. 38.28 ..
മഹാഡമരുഘോഷേണ കമ്പയൻ വൈ വസുംധരാമ് .
പ്രഭാതസമയേ പ്രാപ്തോ മഹാദാരുവനം പ്രതി .. 38.29 ..
താവത്പുണ്യജനഃ സർവപുഷ്പപത്രഫലാർഥികഃ .
നിർഗതോ ബഹുഭിഃ സാർദ്ധം പവമാനഃ സമന്തതഃ .. 38.30 ..
തദ്ദൃഷ്ട്വാ മഹദാശ്ചര്യം രൂപം ദേവസ്യ ഭാരത .
യുവതീനാം മനസ്താസാം കാമേന കലുഷീകൃതമ് .. 38.31 ..
ശോഭനം പുരുഷം ദൃഷ്ട്വാ സർവാ അപി വരാങ്ഗനാഃ .
ക്ലേദഭാവം തതോ ജഗ്മുർമുദാ ദാരുവനസ്ത്രിയഃ .. 38.32 ..
വികാരാ ബഹവസ്താസാം ദേവം ദൃഷ്ട്വാ മഹാദ്ഭുതമ് .

സംജാതാ വിപ്രപത്നീനാം തദാ താസു നരോത്തമ .. 38.33 ..
പരിധാനം ന ജാനന്തി കാശ്ചിദ്ദൃഷ്ട്വാ വരാങ്ഗനാഃ .
ഉത്തരീയം തഥാ ചാന്യാ മഹാമോഹസമന്വിതാഃ .. 38.34 ..
കേശഭാരപരിഭ്രഷ്ടാ കാചിദേവാസനോത്ഥിതാ .
ദാതുകാമാ തദാ ഭൈക്ഷ്യം ചേഷ്ടിതും നൈവ ചാശകത് .. 38.35 ..
കാചിദ്ദൃഷ്ട്വാ മഹാദേവം രൂപയൗവനഗർവിതാ .
ഉത്സങ്ഗേ സംസ്ഥിതം ബാലം വിസ്മൃതാ പായിതും സ്തനമ് .. 38.36 ..
കാമബാണഹതാ ചാന്യാ ബാഹുഭ്യാം പീഡ്യ സുസ്തനൗ .
നിഃശ്വസന്തീ തദാ ചോഷ്ണം ന കിംചിത്പ്രതിജല്പതി .. 38.37 ..
ഏവം സംക്ഷോഭ്യ തം സർവം സ്ത്രീജനം പരമേശ്വരഃ .
ജഗാമ തത്ര വൈ താസാം ക്ഷോഭം കൃത്വാ മഹാദ്ഭുതമ് .. 38.38 ..
താവത്തേ ബ്രാഹ്മണാഃ സർവേ ഭ്രമിത്വാ കാനനം മഹത് .
ആഗതാഃ സ്വഗൃഹേ ദാരാൻ ദദൃശുശ്ച ഹതൗജസഃ .. 38.39 ..
യാസാം പൂർവതരാ ഭക്തിഃ പാതിവ്രത്യേ പതീൻപ്രതി .
ചലിതാസ്താ വിദിത്വാശു നിർജഗ്മുർദ്വിജസത്തമാഃ .. 38.40 ..
സംവിദം പരമാം കൃത്വാ ജ്ഞാത്വാ ദേവം മഹേശ്വരമ് .
ക്ഷോഭയിത്വാ മനസ്താസാം തതശ്ചാദർശനം ഗതമ് .. 38.41 ..
ക്രോധാവിഷ്ടോ ദ്വിജഃ കശ്ചിദ്ദണ്ഡമുദ്യമ്യ ധാവതി .
കല്മാഷയഷ്ടിമന്യേ ച തഥാന്യേ ദർഭമുഷ്ടികാമ് .. 38.42 ..
ഇതശ്ചേതശ്ച തേ സർവേ ഭ്രമിത്വാ കാനനം നൃപ .
ഏകീഭൂത്വാ മഹാത്മാനോ വ്യാജഹ്രുശ്ച രുഷാ ഗിരമ് .. 38.43 ..
യദിദം ച ഹുതം കിംചിദ്ഗുരവസ്തോഷിതാ യദി .
തേന സത്യേന ദേവസ്യ ലിങ്ഗം പതതു ചോത്തമമ് .. 38.44 ..
ആശ്രമാദാശ്രമം സർവേ ന ത്യജാമോ വിധിക്രമാത് .
തേന സത്യേന ദേവസ്യ ലിങ്ഗം പതതു ഭൂതലേ .. 38.45 ..
ഏവം സത്യപ്രഭാവേന ത്രിരുക്തേന ദ്വിജന്മനാമ് .
ശിവസ്യ പശ്യതോ ലിങ്ഗം പതിതം ധരണീതലേ .. 38.46 ..
ഹാഹാകാരോ മഹാനാസീല്ലോകാലോകേഽപി ഭാരത .
ദേവസ്യ പതിതേ ലിങ്ഗേ ജഗതശ്ച മഹാക്ഷയേ .. 38.47 ..
പതമാനസ്യ ലിങ്ഗസ്യ ശബ്ദോഽഭൂച്ച സുദാരുണഃ .

ഉൽകാപാതാ ദിശാം ഹാഹാ ഭൂമികമ്പാശ്ച ദാരുണാഃ .. 38.48 ..
പതന്തി പർവതാഗ്രാണി ശോഷം യാന്തി ച സാഗരാഃ .
ദേവസ്യ പതിതേ ലിങ്ഗേ ദേവാ വിമനസോഽഭവൻ .. 38.49 ..
സമേത്യ സഹിതാഃ സർവേ ബ്രഹ്മാണം പരമേഷ്ഠിനമ് .
കൃതാഞ്ജലിപുടാഃ സർവേ സ്തുവന്തി വിവിധൈഃ സ്തവൈഃ .. 38.50 ..
തതസ്തുഷ്ടോ ജഗന്നാഥശ്ചതുർവദനപങ്കജഃ .
ആർതാൻപ്രാഹ സുരാൻസർവാന്മാ വിഷാദം ഗമിഷ്യഥ .. 38.51 ..
ബ്രഹ്മശാപാഭിഭൂതോഽസൗ ദേവദേവസ്ത്രിലോചനഃ .
തുഷ്ടൈസ്തൈസ്തപസാ യുക്തൈഃ പുനർമോക്ഷം ഗമിഷ്യതി .. 38.52 ..
ഏതച്ഛ്രുത്വാ യയുർദേവാ യഥാഗതമരിന്ദമ .
ഭാവയിത്വാ തതഃ സർവേ മുനയശ്ചൈവ ഭാരത .. 38.53 ..
വിശ്വാമിത്രവസിഷ്ഠാദ്യാ ജാബാലിരഥ കശ്യപഃ .
സമേത്യ സഹിതാഃ സർവേ തമൂചുസ്ത്രിപുരാന്തകമ് .. 38.54 ..
ബ്രഹ്മതേജോ ഹി ബലവദ്ദ്വിജാനാം ഹി സുരേശ്വര .
ക്ഷാന്തിയുക്തസ്തപസ്തപ്ത്വാ ഭവിഷ്യസി ഗതക്ലമഃ .. 38.55 ..
യതഃ ക്ഷോഭാദൃഷീണാം ച തദേവം ലിങ്ഗമുത്തമമ് .
പതിതം തേ മഹാദേവ ന തത്പൂജ്യം ഭവിഷ്യതി .. 38.56 ..
ന തച്ഛ്രേയോഽഗ്നിഹോത്രേണ നാഗ്നിഷ്ടോമേന ലഭ്യതേ .
പ്രാപ്നുവന്തി ച യച്ഛ്രേയോ മാനവാ ലിങ്ഗപൂജനേ .. 38.57 ..
ദേവദാനവയക്ഷാണാം ഗന്ധർവോരഗരക്ഷസാമ് .
വചനേന തു വിപ്രാണാമേതത്പൂജ്യം ഭവിഷ്യതി .. 38.58 ..
ബ്രഹ്മവിഷ്ണ്വിന്ദ്രചന്ദ്രാണാമേതത്പൂജ്യം ഭവിഷ്യതി .
യത്ഫലം തവ ലിങ്ഗസ്യ ഇഹ ലോകേ പരത്ര ച .. 38.59 ..
ഏവമുക്തോ ജഗന്നാഥഃ പ്രണിപത്യ ദ്വിജോത്തമാൻ .
മുദാ പരമയാ യുക്തഃ കൃതാഞ്ജലിരഭാഷത .. 38.60 ..
ബ്രാഹ്മണാ ജങ്ഗമം തീർഥം നിർജലം സാർവകാമികമ് .
യേഷാം വാക്യോദകേനൈവ ശുധ്യന്തി മലിനോ ജനാഃ .. 38.61 ..
ന തത്ക്ഷേത്രം ന തത്തീർഥമൂഷരം പുഷ്കരാണി ച .
ബ്രാഹ്മണേ മന്യുമുത്പാദ്യ യത്ര ഗത്വാ സ ശുധ്യതി .. 38.62 ..
ന തച്ഛാസ്ത്രം യന്ന വിപ്രപ്രണീതം ന തദ്ദാനം യന്ന വിപ്രപ്രദേയമ് .

ന തത്സൗഖ്യം യന്നവിപ്രപ്രസാദാന്ന തദ്ദുഃഖം യന്ന വിപ്രപ്രകോപാത് .. 38.63 ..
പൃഥിവ്യാം യാനി തീർഥാനി ഗങ്ഗാദ്യാഃ സരിതസ്തഥാ .
ഏകസ്യ വിപ്രവാക്യസ്യ കലാം നാർഹന്തി ഷോഡശീമ് .. 38.64 ..
അഭിനന്ദ്യ ദ്വിജാൻസർവാനനുജ്ഞാതോ മഹർഷിഭിഃ .
തതോഽഗമത്തദാ ദേവോ നർമദാതടമുത്തമമ് .. 38.65 ..
പരമം വ്രതമാസ്ഥായ ഗുഹാവാസീ സമാർബുദമ് .
തപശ്ചചാര ഭഗവാഞ്ജപസ്നാനരതഃ സദാ .. 38.66 ..
സമാപ്തേ നിയമേ താത സ്ഥാപയിത്വാ മഹേശ്വരമ് .
വന്ദ്യമാനഃ സുരൈഃ സാർദ്ധം കൈലാസമഗമത്പ്രഭുഃ .. 38.67 ..
നർമദായാസ്തടേ തേന സ്ഥാപിതഃ പരമേശ്വരഃ .
തേനൈവ കാരണേനാസൗ നർമദേശ്വര ഉച്യതേ .. 38.68 ..
യോഽർചയേന്നർമദേശാനം യതിർവൈ സംജിതേന്ദ്രിയഃ .
സ്നാത്വാ ചൈവ മഹാദേവമശ്വമേധഫലം ലഭേത് .. 38.69 ..
ദദാതി യഃ പിതൃഭ്യസ്തു തിലപുഷ്പകുശോദകമ് .
ത്രിഃസപ്തപൂർവജാസ്തസ്യ സ്വർഗേ മോദന്തി പാണ്ഡവ .. 38.70 ..
യസ്തു ഭോജയതേ വിപ്രാംസ്തസ്മിംസ്തീർഥേ നരാധിപ .
പായസം ഘൃതമിശ്രം തു സ ലഭേത്കോടിജം ഫലമ് .. 38.71 ..
സുവർണം രജതം വാപി ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ യുധിഷ്ഠിര .
ദദാതി തോയമധ്യസ്ഥഃ സോഽഗ്നിഷ്ടോമഫലം ലഭേത് .. 38.72 ..
അഷ്ടമ്യാംവാ ചതുർദശ്യാം നിരാഹാരോ വസേത്തു യഃ .
നർമദേശ്വരമാസാദ്യ പ്രാപ്നുയാജ്ജന്മനഃ ഫലമ് .. 38.73 ..
അഗ്നിപ്രവേശം യഃ കുര്യാത്തസ്മിംസ്തീർഥേ നരാധിപ .
തസ്യ വ്യാധിഭയം ന സ്യാത്സപ്തജന്മസു ഭാരത .. 38.74 ..
അനാശകം തു യഃ കുര്യാത്തസ്മിംസ്തീർഥേ നരാധിപ .
അനിവർതികാ ഗതിസ്തസ്യ രുദ്രലോകേ ഭവിഷ്യതി .. 38.75 ..
ഏഷ തേ വിധിരുദ്ദിഷ്ടസ്തസ്യോത്പത്തിർനരോത്തമ .
പുരാണേ വിഹിതാ താത സംജ്ഞാ തസ്യ തു വിസ്തരാത് .. 38.76 ..
ഏതം കീർതയതേ യസ്തു നർമദേശ്വരസമ്ഭവമ് .
ഭക്ത്യാ ശൃണോതി ച നരഃ സോഽപി സ്നാനഫലം ലഭേത് .. 38.77 ..

.. ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവന്ത്യഖണ്ഡേ രേവാഖണ്ഡേ നർമദാമാഹാത്മ്യേ നർമദേശ്വരതീർഥമാഹാത്മ്യവർണനം നാമാഷ്ടത്രിംശോഽധ്യായഃ ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ_ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ_038&oldid=66452" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്